

LIETO VANHALINNA KOTOKALLIO

Kiviröykkiön kaivaus

Pirjo Lahtiperä 1966

Turussa 16.12 1966.

Osastonjohtaja Helmer Salmo
Muinaistieteellinen toimikunta
Kansallismuseo
Helsinki 10

Lähetän ohessa Liedon Kotokallion kaivauskertomuksen. Siihen kuuluu 11 karttaliitettä ja 11 valokuvaliitettä, joissa on 44 valokuvaa. Filmit olen tallettanut Turun Yliopiston ~~arkeologian~~ ^{arkeologian} laitokselle, koska Turun Yliopisto ~~on~~ toiminnut kaivauksen rahoittajana ja Kotokalli ^{on} lähempänä ^{meitä}. Toivon, ettei Teillä ole mitään tätä järjestelyä vastaan. Tuon tullessani palaneet luunsirut ja hiilinäytteet sekä napin sitten hur joskus saan niin paljon aikaa, että ehdin käydä Kansallismuseossa. Tällä erää näyttää kiireeni olevan niin suuri, etten saa irroitettua vaadittavaa aikaa.

Osoitteeni on Tampereelle Hallituskatu 13 B 19 ja Turku It. Pitkä katu 20 C 52. Vesilahden Köpinsaaren kartat koetan piirtää lomalla tai tammikuussa alussa. Tohmajärven ja Värttilän inventointikertomukset jäävät viimeisiksi. Olen pannut nekin jo alulle, mutten ehdi enne joulua saada niitä valmiiksi.

Toivon Teille Hyvää ja rauhallista joulua ja menestyksellistä uutta vuotta 1967.

Kunnioittavin terveisin

Pirjo Lahtiperä
Pirjo Lahtiperä

Y. rap. 17/12-66

Liedon Vanhalinnan Kotokallion hävitetyn hiidenkiukaan tarkastus 23.5.-6.6.1966. Kertomukseen kuuluu yksitoista karttaliitettä sekä valokuvaliite, jonka filmit on lueteltu seuraavasti : Turun Yliopiston arkeologian laitos 65-148. Paikalta saadut löydöt on lueteltu : KM 16731:1-8 ja KM 17044:1-10.

Keväällä 1966 sain Muinaistieteelliseltä toimikunnalta tehtäväkseni jatkaa kaivauksia Liedon Kotokallion hävitetyillä hiidenkiukaalla. Kaivauksen johtajana toimi allekirjoittanut ja kaivajina oli Turun Yliopiston opiskelijoita ja turkulaisia koululaisia. Sain kaivauksen rahoittamiseksi Suomen Kulttuurirahaston Varsinaissuomen rahastosta 600 markan stipendin sekä Turun Yliopistolta 2600 markkaa.

Jatkoimme viime kevään kaivausta. Lohkotus ja origossa oleva paalu oli säilynyt hyvin. Poistimme päällä olleet havut ja irtokivet ja aloitimme kolmannen sektorin toisen kerroksen kaivamisen. Täältä löytyi pronssinappi historialliselta ajalta. Palaneita luunsiruja oli keskuskiven takana ja välittömästi sen alapuolella kallion kolossa. Kulttuurimaan oli mustaa hillen- ja neensekaista. Pohjalla oli osittain savikerros. Pohjan tarkempi havaitseminen oli vaikeata, koska loppuajana satoi ja vesi kerääntyi kallion koloon ja vaikeutti maalaatujen erottamista. Paikalla on joskus pidetty roviota. Paikalla oli keskellä kallion syvennys, joka oli täytetty sähkivan kokoisilla kivillä. Keskuskiiven huipusta kalliosyvennyksen pohjaan oli noin 150 cm. Sektorissa oli selvästi havaittavissa keskuskehä ja osa ulompaa kehää. Edellinen jatkui II ja IV sektoreissa ja jälkimmäinen II-sektorissa. Kehä oli koottu suuremmista kivistä ja väli oli täytetty pienemmillä kivillä.

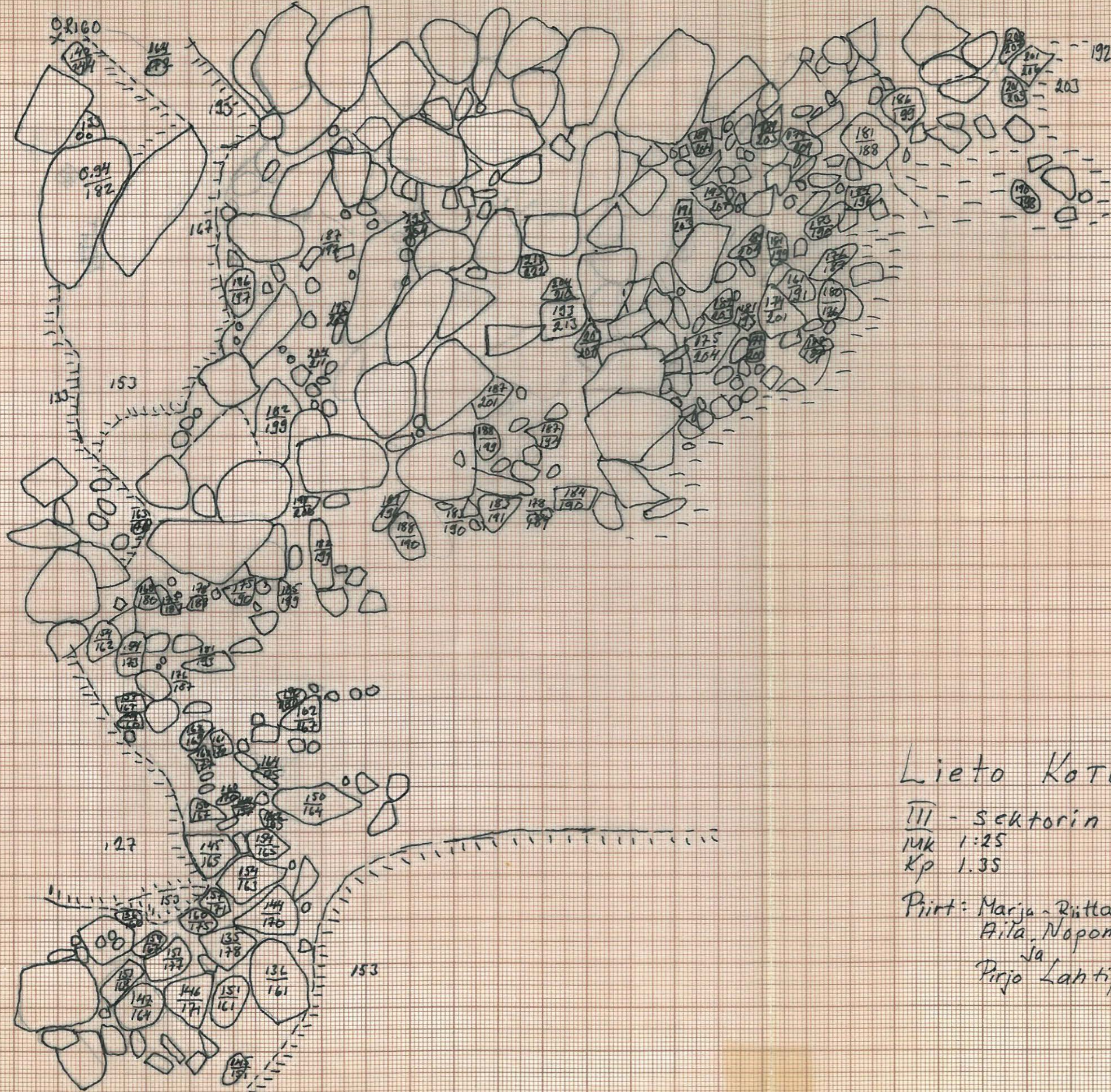
II sektori kaivettiin myös lähes loppuun. Kaivauksen loppuajan sade häyttäsi niin, ettei ehditty enää kaivaa kolmatta kerrosta. Maa ei ollut niin mustaa kuin III-sektorissa. Muutamasta paikasta löytyi hiiltä. Palaneita luunsiruja ei tullut lainkaan esiin.

IV sektori kaivettiin kallioon asti. Sieltä löytyi muutama palanut luunsiru läheltä I-sektorin löytöaluetta. Keskuskehä jatkui hiukan epäselvemmin tässä sektorissa. Ulompi kehä jatkui I-sektorin kehän jatkeella. Siihen oli klytetty erikoisen suuria kiviä. Ulomman kehan länsipuolelta löytyi vielä pieniä kiviä, muttei suurempia. Saattaa olla, että ne ovat aikojen kuluessa vierineet itse kiukaasta sinne. Maa ei ollut niin mustaa kuin III-sektorissa.

Kaivauksen jälkeet kivet heitettiin takaisin ilman erityistä järjestystä. Irtomaan, jokapantiin kivien päälle on nykyään painunut kivien väliin, kuten se oli kaivettaessakin.

Turussa 15.12.1966

Teijo Lahti-Peltä

ITÄPÄÄLU

ETELÄPÄÄLU

Lieto Kotokallio

III - sektorin 2 kerros

Mk 1:25

Kp 1:35

Piirt: Marja-Riitta Vuosmala

Aita Noponen

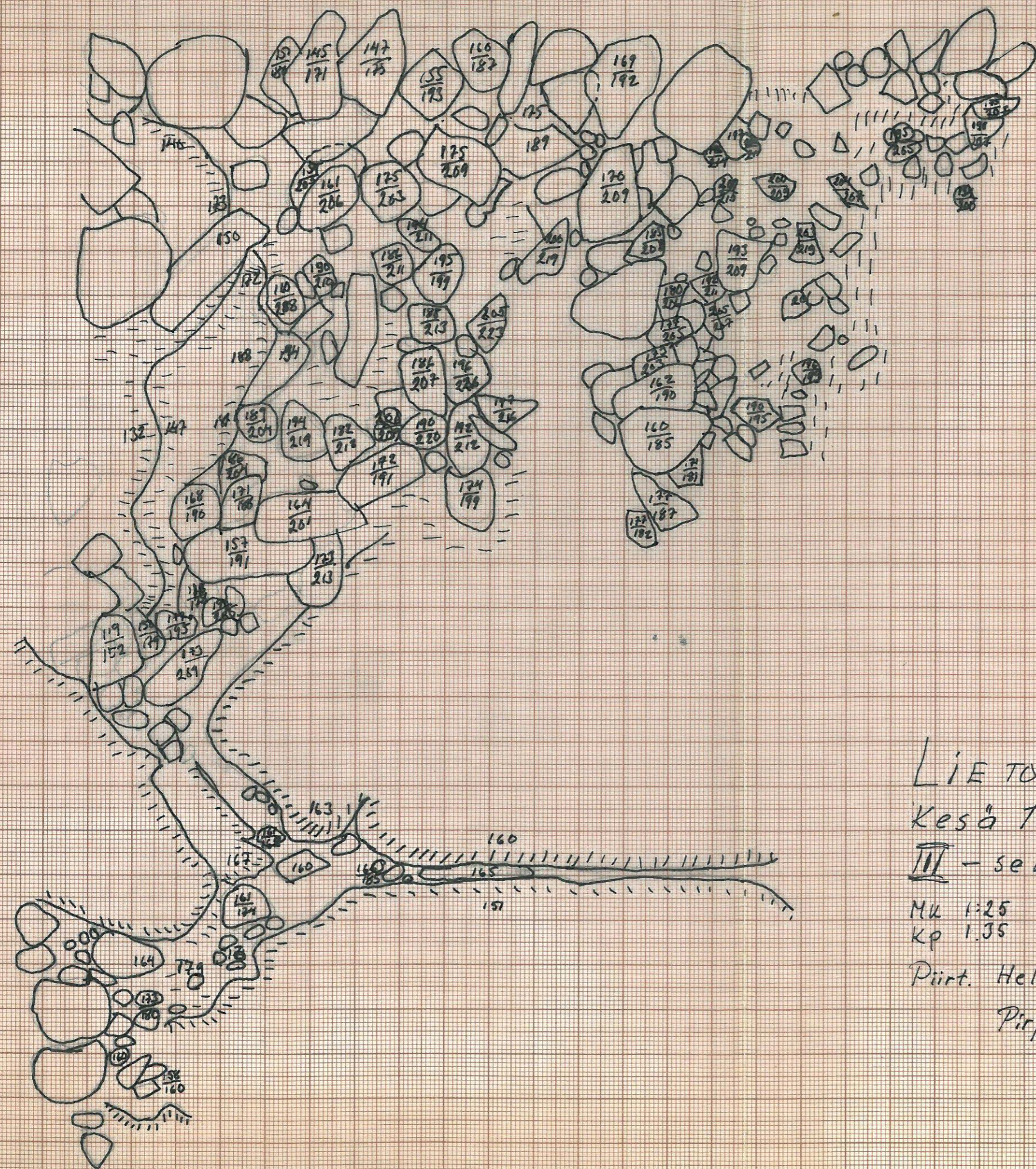
Ja
Pirjo Lahtiperä

LIETO KOTOKALLIO
 Kesä 1966
 Mk. 1:25
 Kp. 1:35.

III - sektorin 3 kerros

Piirt. Martti Nojonen
 Marja-Riitta Vuosmala
 ja
 Pirjo Lankiperä.

Lieto Kotokallio

Kesä 1966

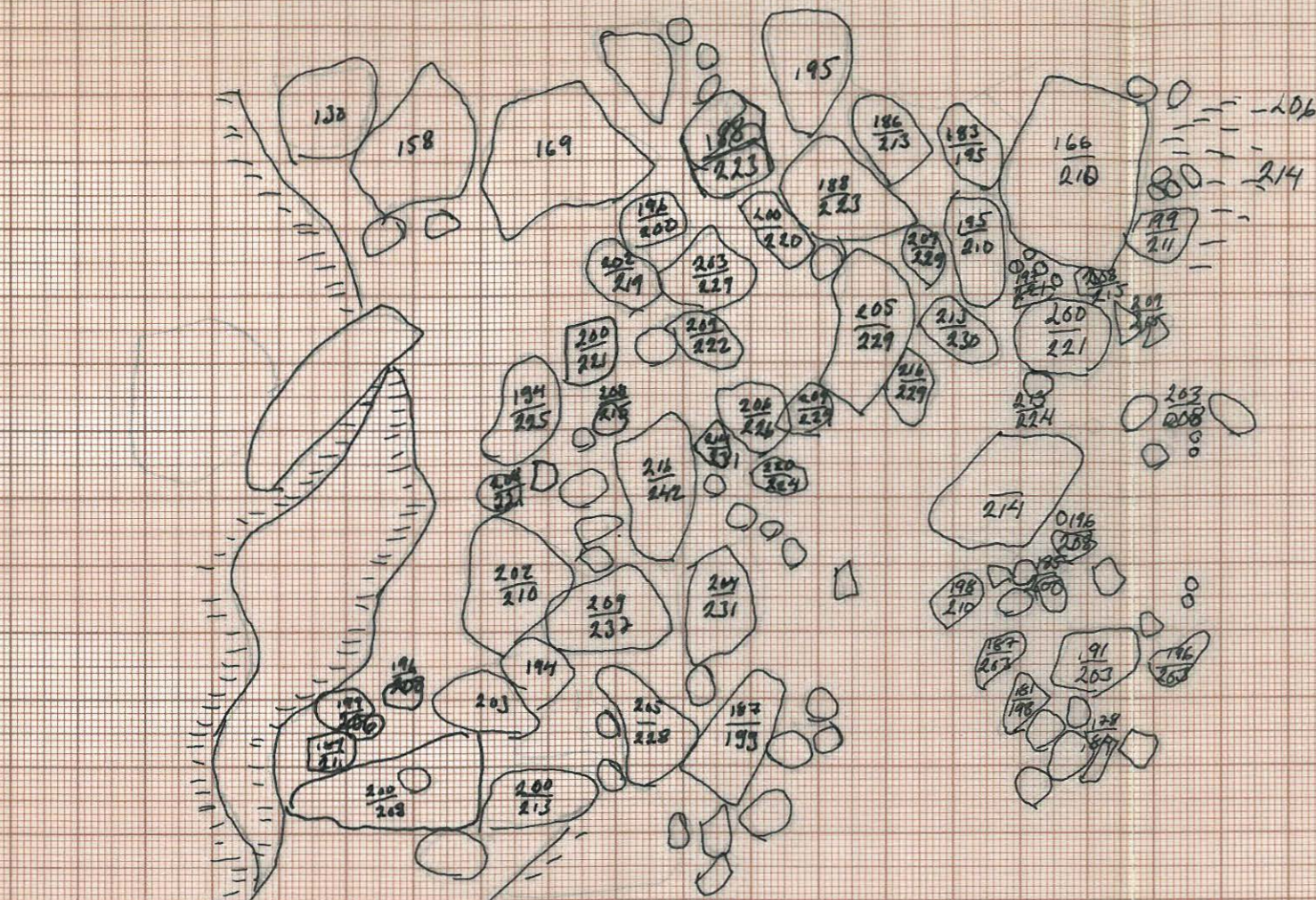
III - sektorin H. kervos

Mk 1:25

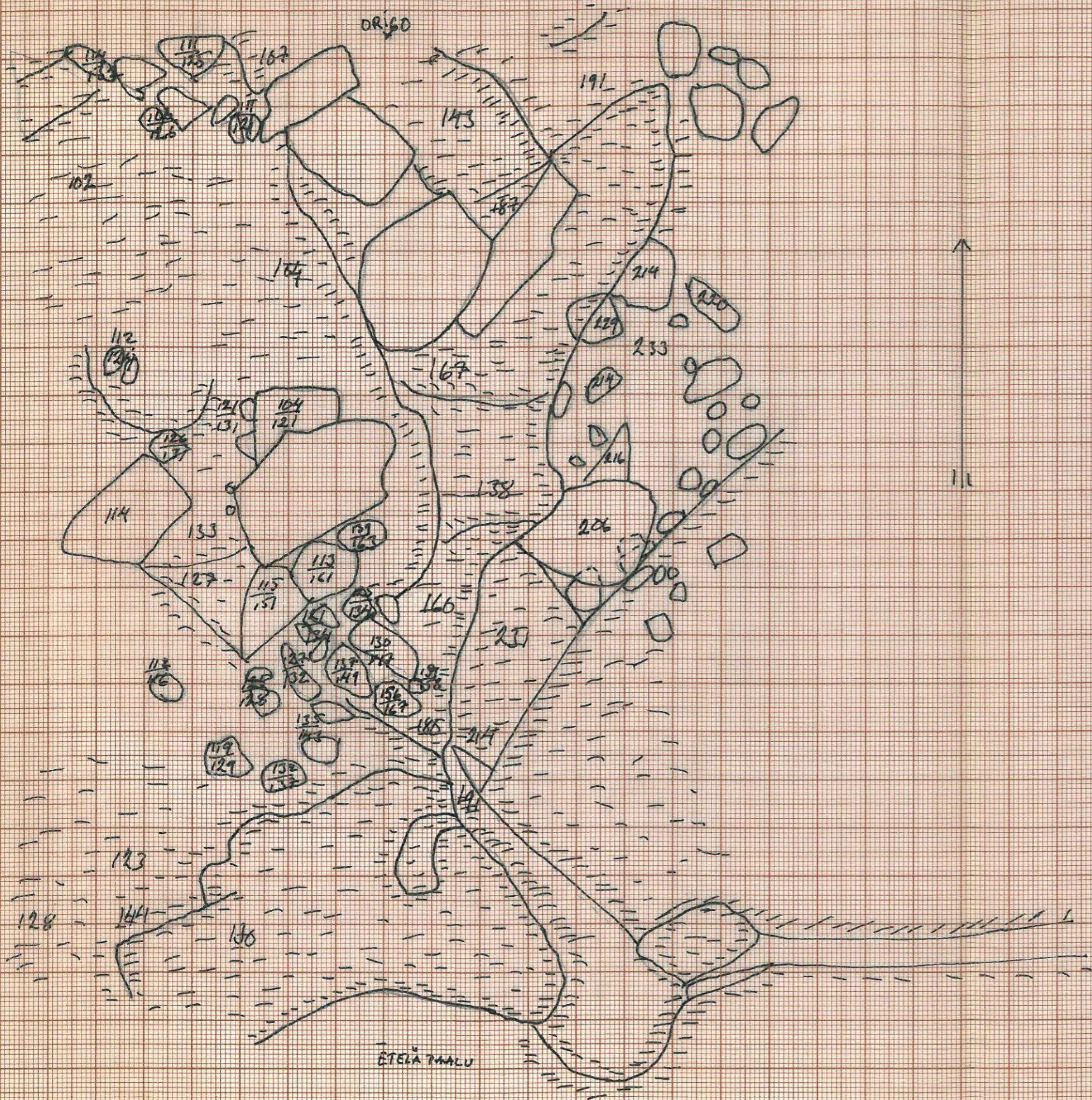
Kp 1:35

Piirt. Helena Soiri

Pirjo Lahti-perä

Lieto Kotokallio
 III sektorin 5 kerros
 Kesä 1966
 M₁: 1:25
 K₁: 1:35
 Piirt. Marja-Riitta Vuosmala
 Pirjo Lantiperä

Lieto Kotokallio

III - IV hektorin pohja kerros

Mk. 1:25

Kp: 1.35

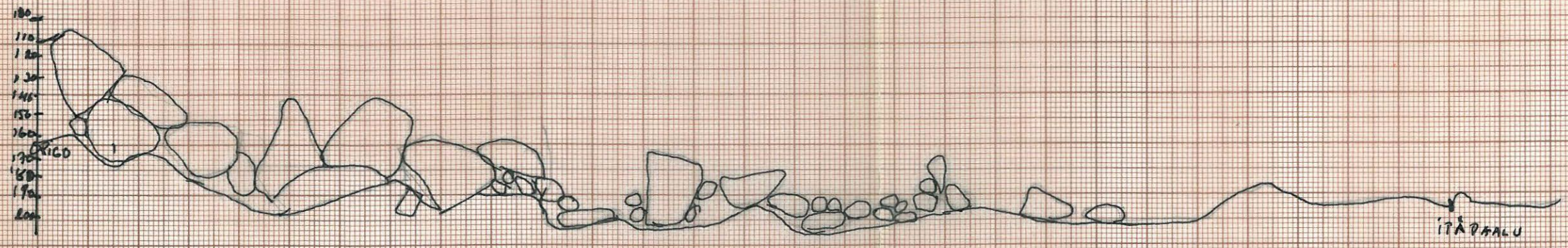
Kesä 1966

Piirt. Helena Soiri

Piirjo Lantiperä

Lieto Kotokallio

III-sektorin orido - itäpää profiili
Kesä 1966
MK: 1:25
Kp: 1:35
Piirt: Pirjo Lahtiperä
Rita Noponen

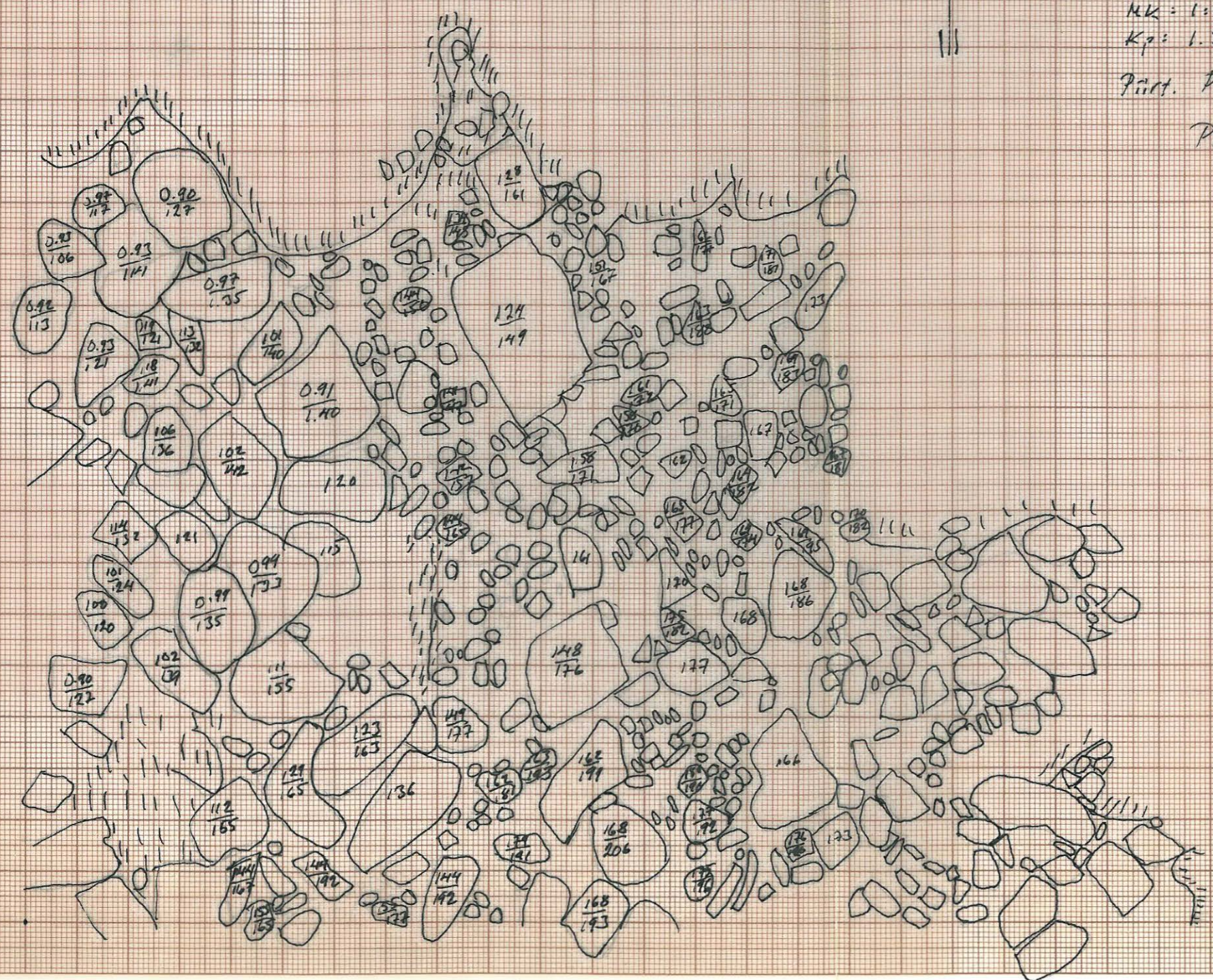
POLUISPAALO
+

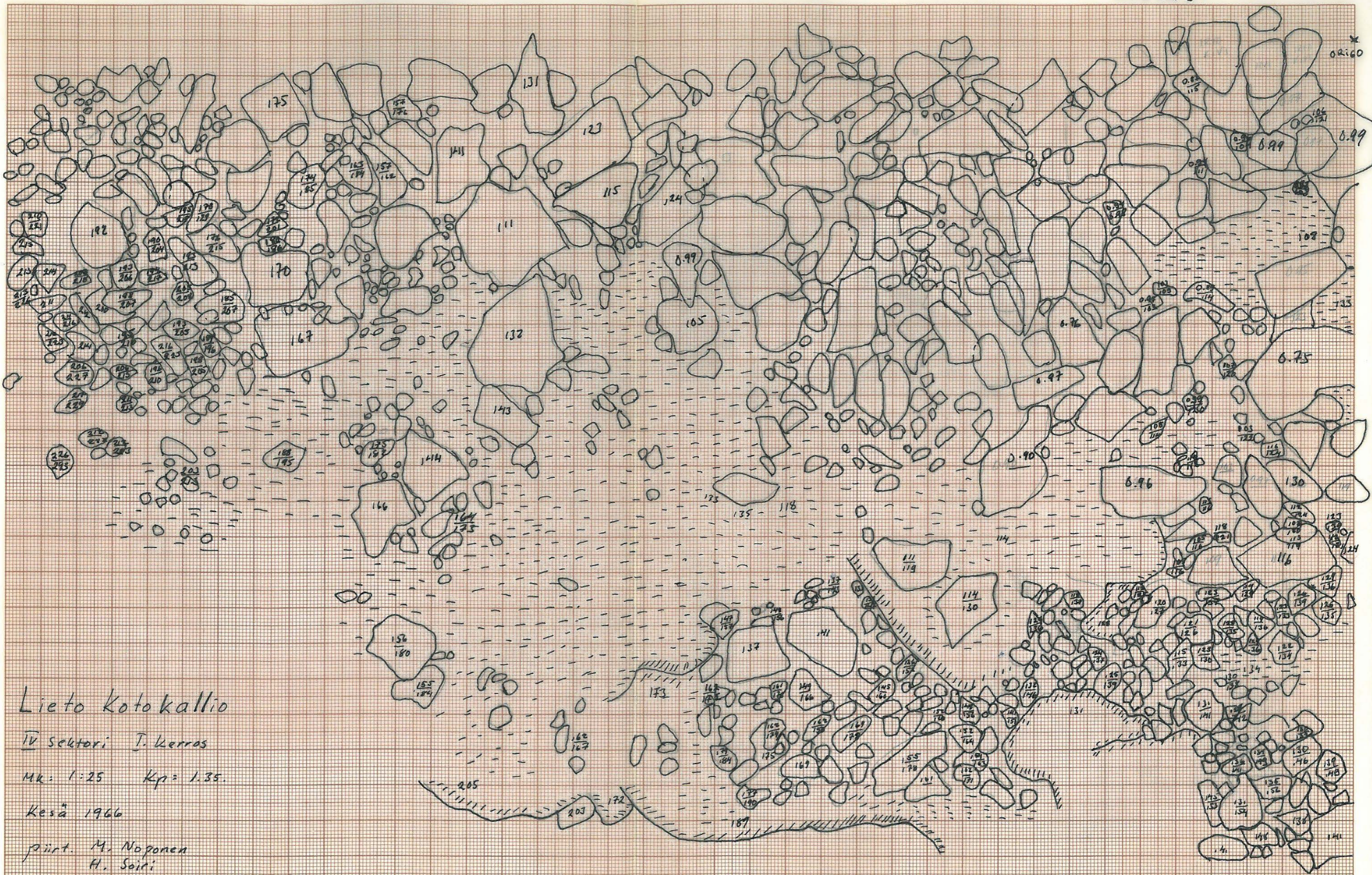
LIETO KOTOKALLIO
II- Bektokin 2. kerros

Kesä 1966
MK: 1:25
Kp: 1:35

Piirt. Päivi Rakkonen
ja
Pirjo Lantiperä

+

Lieto Kotokallio

IV sektori I. kerros

Mk: 1:25 Kp: 1:35.

Kesä 1966

piirt. M. Noponen
H. Sairi
M-R. Vuosmala

* ETEÄ PAALU

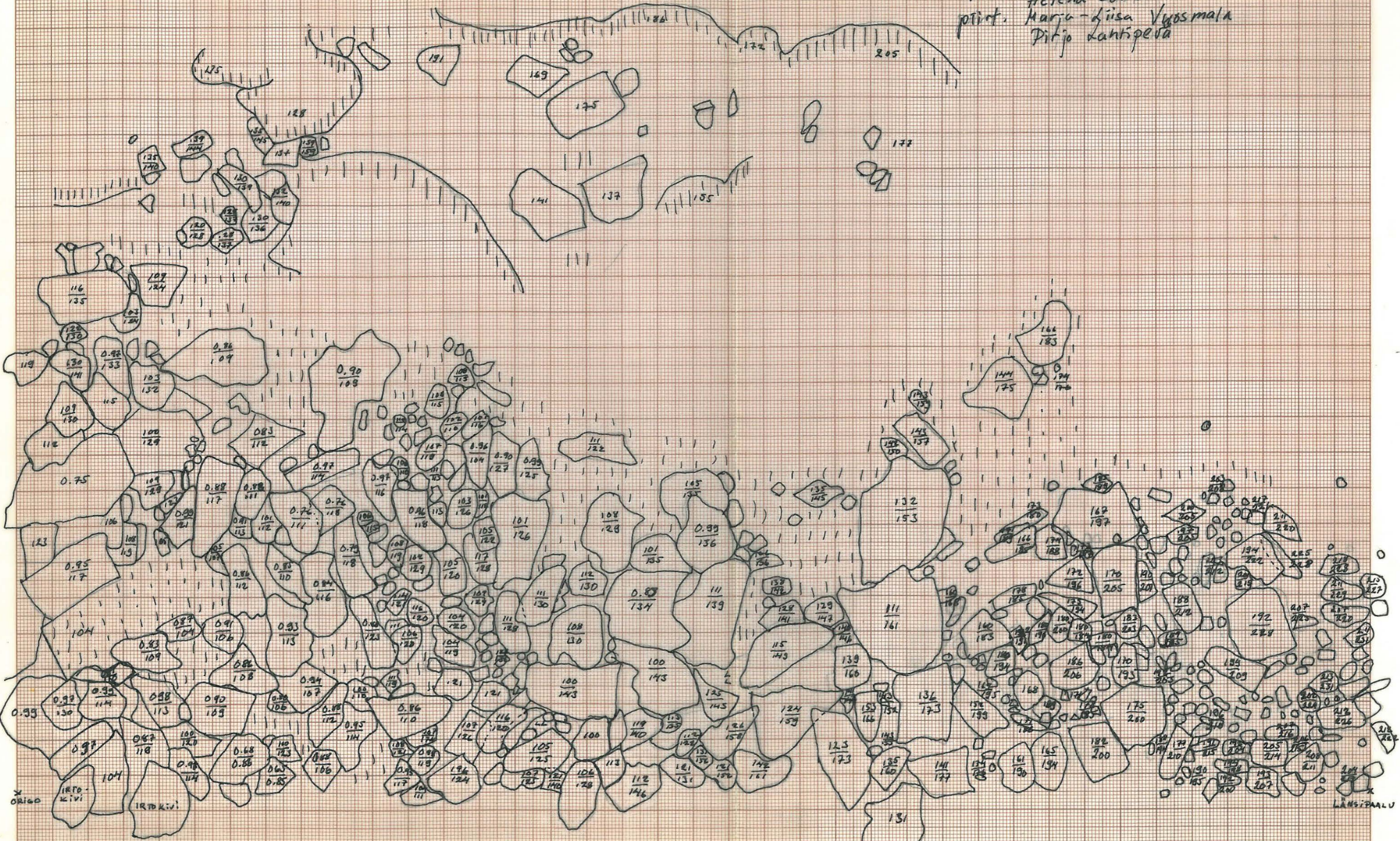
Lieto Kotokallio

Kesä 1966 IV sektori 2. kerros

MK 1:25

Kp 1:35

Helena Soiri
piirt. Marja-Liisa Vuosmala
Pitjo Lantsepä

* ORIGO

LÄNSI PAALU

LIETO KOTO KALLIO

Liite II.

KESÄ
1966

41. Vaakitusta lateella. §89

42. Piirtämistä sateella §88

43. IV-sektorin zohjan kaivausta. §135

44. Alueen täyttämistä §129

Päivi Lantinen.

Kesä
1966

37. Kaivausta III-sektorin 2. kerroksessa. f. 109

38. IV-sektorin kaivausta. f. 72

39. II-sektorin piirtämistä f. 75

40. IV-sektorin piirtämistä f. 79

Kesä
1966

33. Hidenkivas täyhtämisen jälkeen f.127

34. Hidenkivas täyhtämisen jällees f.128

35. Hidenkivas täyhtämisen jälkeen f.118.

36. Kävausta Setleella, f.91

Kesä
1966

29 IV-sektorin 1. kerros. f. 76

30 IV-sektorin 1. kerros ~~lähellä~~ nähtynä. f. 92

31. IV-sektorin 1. kerros. f. 93

32. Päivi Rakkonen piirtää IV-sektorin 0. kerrosta. III-sektorin kalliosyvennyksessä kaivetaan. f. 139

LIETO KOTO KALLIO

Liite 7.

Kesä
1966

25. II-sektorin ensimmäinen kerros. f. 111

26. II-sektorin ensimmäinen kerros, f. 142

27. IV-sektorin 3. kerros. f. 140

28. II-sektorin 1. kerros f. 131

Piirjo Lantiperä

LIETO KOTOKALLIO

Lite 6

Kesä
1966

21. III sektorin ulkokehä luoteesta nähtynä. f. 69

22. II kerroksen pohja idästä nähtynä f. 136

23. IV-sektorin ulkokehää 2. kervos etelästä
nähtynä. f. 78

24. IV-sektorin ulkokehää, f. 77

Piri Lahtiperä

Kesä
1966

17. IV-sektori 5. kerros. f. 119.

18. IV-sektori 5 kerros f. 147

19 IV sektori 5 kerron kaivausta. f. 1214

20. III-sektori pohja kerros. f. 121.

LIETO KOTO KALLIO

liite 4

Kesä
1966

13. III sektorin Kalliosquennyksen 4. kerros etelästä nähtynä f. 1216

14. III- sektorin 4. kerros ennen veden tyhjentämistä kaakosta nähtynä. f. 132

15. III-IV sektorin välistä seinämää idästä nähtynä, f. 94

16. III- sektorin 5 kerros. kaakosta nähtynä f. 133
Pirjo Lantiperä

LIETO KOTOKALLIO

Liite 3

Kesä 1966

9. III-Sektorin 3. kerrosta. b. 105.

10. III-Sektorin uloimman kehän itäpuolelta kiveystä
etelästä nähtynä 2. kerros f. 104

11. Löytö 7. Nappi edestä ja rivulta nähtynä
ff. 124, 125.

12. Sama kiveys kuin kuvissa 5 ja 10. Pohjoisesta
nähtynä. f. 106

P. in Lantto

LIETO KOTO KALLIO
kesä 1966.

Läite 2.

5. III - sektorin uloimman kehän itäpuolella olevaa kiveystä pohjoisesta nähtynä. f. 95

6. IV - Sektorin 1. kerroksen kiveystä. f. 113

7. II - Sektorin 1. kerroksen kiveystä kaakosta nähtynä. f. 73

8. II sektorin 1. kerroksen kiveystä.
f. 721

Pirjo Lahtiperä

LIETO KOTOKALLIO
Kesä 1966

Liite 7.

1. Hiidenkiukaan keskusta. edessä III sektori.
Nähtynä kaakosta. f. 112

2. Hiidenkiukaan edusta. Sisin kehä varjostettu.
f. 100

3. III sektorissa oleva ulompi kehä etelästä nähtynä.
f. 66

4. III-sektorin kehät näkyvissä. Sadevesi kerääntyi
kallion syvennykseen. f. 82
Pieni Lakkiseinä